C/2026/5419

16.10.2026

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 9 päivänä lokakuuta 2026,

neuvoston Kreikalle asetuksen (EU) 2024/1263 nojalla asettamista nettomenojen enimmäiskasvuprosenteista poikkeamisen sallimisesta (kansallisen poikkeuslausekkeen aktivointi)

(C/2026/5419)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan,

ottaa huomioon talouspolitiikan tuloksellisesta yhteensovittamisesta ja monenvälisestä julkisen talouden valvonnasta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1263 ([1]) ja erityisesti sen 26 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) EU:n talouden uudistetun ohjausjärjestelmän keskeiset osatekijät ovat asetus (EU) 2024/1263 yhdessä muutetun asetuksen (EY) N:o 1467/97 ([2]) kanssa sekä muutettu neuvoston direktiivi 2011/85/EU ([3]). Ohjausjärjestelmällä pyritään uudistuksilla ja investoinneilla edistämään tervettä ja kestävää julkista taloutta, kestävää ja osallistavaa kasvua sekä resilienssiä ja ehkäisemään liialliset julkisen talouden alijäämät. Sillä edistetään jäsenvaltioiden sitoutumista ja painotetaan keskipitkää aikaväliä, mihin yhdistyy vaikuttava ja johdonmukainen sääntöjen noudattamisen valvonta.

(2) Kunkin jäsenvaltion julkisen talouden vuotuisen valvonnan ainoa operatiivinen vertailukohta ja keskeinen osa talouden ohjausjärjestelmää ovat nettomenojen enimmäiskasvuprosentit, jotka asetetaan neuvoston suosituksessa asetuksen (EU) 2024/1263 17 artiklan 1 kohdan, 19 tai 20 artiklan mukaisesti. Neuvoston suosituksessa asetetuilla nettomenojen enimmäiskasvuprosenteilla luodaan neljäksi tai viideksi vuodeksi budjettirajoite. Se perustuu neljän vuoden sopeutuskauteen, jota voidaan jatkaa enintään kolmella vuodella.

(3) Ohjausjärjestelmä tarjoaa asetuksen (EU) 2024/1263 26 artiklan mukaisesti joustavuutta sääntöjen soveltamiseen (kansalliset poikkeuslausekkeet), jos poikkeuksellisilla olosuhteilla, joihin jäsenvaltiot eivät voi vaikuttaa, on merkittävä vaikutus julkiseen talouteen. Tällaisessa tapauksessa neuvosto voi jäsenvaltion pyynnöstä ja komission analyysiin perustuvan komission suosituksen perusteella antaa neljän viikon kuluessa komission suosituksesta suosituksen, jolla jäsenvaltiolle sallitaan poikkeaminen neuvoston asettamista nettomenojen enimmäiskasvuprosenteista, jos i) poikkeuksellisilla olosuhteilla, joihin jäsenvaltio ei voi vaikuttaa, ii) on merkittävä vaikutus asianomaisen jäsenvaltion julkiseen talouteen, ja iii) edellyttäen, että tällainen poikkeaminen ei vaaranna julkisen talouden kestävyyttä keskipitkällä aikavälillä. Neuvosto asettaa tällaiselle poikkeamiselle aikarajan.

(4) Venäjän Ukrainaa vastaan käymä hyökkäyssota ja sen vaikutukset muodostavat Euroopan unionille eksistentiaalisen haasteen. Komissio on kehottanut jäsenvaltioita pyytämään koordinoidusti vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisen kansallisen poikkeuslausekkeen aktivoimista, jotta voidaan tukea unionin pyrkimyksiä lisätä puolustusmenoja nopeasti ja merkittävästi ([4]), ja Eurooppa-neuvosto pani 6 päivänä maaliskuuta 2025 tämän ehdotuksen tyytyväisenä merkille.

([1]) EUVL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) Neuvoston asetus (EY) N:o 1467/97, annettu 7 päivänä heinäkuuta 1997, liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä (EYVL L 209, 2.8.1997, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30).
([3]) Neuvoston direktiivi 2011/85/EU, annettu 8 päivänä marraskuuta 2011, jäsenvaltioiden julkisen talouden kehyksiä koskevista vaatimuksista (EUVL L 306, 23.11.2011, s. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/2024-04-30).
([4]) Komission tiedonanto ”Puolustusmenot kasvuun vakaus- ja kasvusopimuksen puitteissa”, Bryssel, 19.3.2025, C(2025) 2000 final.

(5) Neuvosto antoi komission suosituksesta 8 päivänä heinäkuuta 2025 suosituksen, jossa Kreikalle sallitaan suositetuista nettomenojen enimmäiskasvuprosenteista poikkeaminen puolustusmenojen kasvun perusteella, Kreikan esitettyä asiaa koskevan pyynnön ([5]). Tällä joustolla pyritään nostamaan puolustusmenot korkeammalle tasolle, edellyttäen, että näin ei vaaranneta julkisen talouden kestävyyttä keskipitkällä aikavälillä.

(6) Komissio ilmoitti 3 päivänä kesäkuuta 2026 antamassaan tiedonannossa, että kansallisen poikkeuslausekkeen soveltamisalaa voitaisiin laajentaa, jotta voidaan ottaa huomioon jäsenvaltioiden 28 päivän helmikuuta 2026 jälkeen hyväksymät toimenpiteet, joilla vahvistetaan Euroopan energiajärjestelmän rakenteellista häiriönsietokykyä ja nopeutetaan irtautumista fossiilisista polttoaineista, jäljempänä 'energiaturvallisuustoimenpiteet' ([6]). Komissio julkaisi 18 päivänä elokuuta 2026 tiedonannon, jossa jäsenvaltioille annetaan lisäohjeita energiaturvallisuustoimenpiteiden perusteella sallittavan lisäjouston soveltamisalasta ja muodosta ([7]). Jotta voidaan varmistaa, että julkisen talouden kestävyys ei vaarannu, ja jotta tarvittava julkisen talouden lisäsopeutus pysyy tulevina vuosina hallinnassa, voimassa oleva yläraja, joka on 1,5 prosenttia suhteessa BKT:hen, pysyy muuttumattomana, ja sitä sovelletaan sekä puolustus- että energiamenoihin liittyvään joustoon. Energiaturvallisuustoimenpiteiden osalta myönnetty jousto vuotta kohti ei myöskään saisi olla suurempi kuin 0,3 prosenttia suhteessa BKT:hen, eikä kumulatiivinen jousto vuoden 2028 lopussa saisi olla suurempi kuin 0,6 prosenttia suhteessa BKT:hen.

(7) Kreikka toimitti 6 päivänä elokuuta 2026 neuvostolle ja komissiolle pyynnön kansallisen poikkeuslausekkeen soveltamisen laajentamisesta niin, että siihen sisällytetään uusia energiaturvallisuutta parantavia toimenpiteitä. Kreikka korostaa pyynnössään Persianlahden sotilaallisen toiminnan vaikutuksia, jotka vaarantavat Euroopan pitkän aikavälin energiaturvallisuuden. Tilanteessa on kyse poikkeuksellisista olosuhteista, joihin jäsenvaltio ei voi vaikuttaa. Tilanne edellyttää julkisten menojen merkittävää lisäämistä, jotta riippuvuutta fossiilisten polttoaineiden tuonnista ja siihen liittyviä haavoittuvuuksia voidaan vähentää ja tätä kautta edistää energiaturvallisuutta.

(8) Kreikka esittää pyynnössään alustavan luettelon suunnitelluista kansallisesti rahoitettavista 28 päivän helmikuuta 2026 jälkeen päätetyistä suoraan talousarvioon vaikuttavista energiaturvallisuustoimenpiteistä, joilla pyritään vähentämään riippuvuutta fossiilisten polttoaineiden tuonnista ja vahvistamaan Euroopan turvallisuutta. Suunnitelluilla toimenpiteillä tuetaan investointeja esimerkiksi aurinkosähköpaneeleihin, puhtaan energian varastointiin, lämpöpumppuihin ja vedenlämmittimiin, julkisten rakennusten ja infrastruktuurin energiakorjauksiin sekä rautatiejärjestelmän parannuksiin. Suunnitellut toimenpiteet voisivat alustavan arvion perusteella kuulua energiaturvallisuutta koskevan jouston soveltamisalaan. Tämä alustava arvio ei vaikuta komission tuleviin arvioihin toimenpiteiden hyväksyttävyydestä. Toimenpiteiden olisi oltava kohdennettuja ja kustannustehokkaita, ja ne olisi laadittava siten, että niiden vaikutus hiilestä irtautumiseen ja/tai energiansäästöihin on mahdollisimman suuri. Tarvittaessa on otettava huomioon myös energiaturvallisuuteen liittyvät infrastruktuuritarpeet, erityisesti uuden sähköverkkokapasiteetin rakentaminen tai vanhan parantaminen.

(9) Komissio arvioi osana säännöllistä julkisen talouden valvontaansa konkreettisten toimenpiteiden hyväksyttävyyttä soveltamisalan, täydentävyyden ja kohdentamisen/kustannustehokkuuden osalta. Lisäksi se arvioi niiden talousarviovaikutuksia erityisesti määrittääkseen energiaturvallisuustoimenpiteiden perusteella sallittavan jouston, joka olisi otettava huomioon laadittaessa Kreikan valvontatiliä ja arvioitaessa nettomenojen suositeltujen enimmäiskasvuprosenttien noudattamista.

(10) Tätä varten Kreikan olisi toimitettava komissiolle kahdesti vuodessa luettelo konkreettisista energiaturvallisuustoimenpiteistä, joita se pitää kansallisen poikkeuslausekkeen nojalla jouston piiriin hyväksyttävinä, ja esitettävä näyttö niiden hyväksyttävyydestä ja talousarviovaikutuksista. Tämä energiatoimenpiteitä koskeva säännöllinen raportointi on osa julkisen talouden puolivuosittaista valvontaprosessia. Kevätraportoinnissa olisi esitettävä edellisen vuoden toimenpiteet ja niiden talousarviokustannukset sekä niitä koskeva ennuste kuluvalle vuodelle, kun taas syysraportoinnissa olisi esitettävä kuluvaa vuotta koskevat toimenpiteet sekä seuraavaa vuotta koskevat toimenpiteet, jotka on hyväksytty tai joista on ilmoitettu uskottavasti ja riittävän yksityiskohtaisesti. Näin komissio voi ottaa julkisen talouden valvonnassaan huomioon konkreettiset toimenpiteet energiaturvallisuuden parantamiseksi vuotuisen enimmäismäärän (0,3 % suhteessa BKT:hen) ja kumulatiivisen enimmäismäärän (0,6 % suhteessa BKT:hen) rajoissa.

([5]) Neuvoston suositus, annettu 8 päivänä heinäkuuta 2025, neuvoston Kreikalle asetuksen (EU) 2024/1263 nojalla asettamista nettomenojen enimmäiskasvuprosenteista poikkeamisen sallimisesta (kansallisen poikkeuslausekkeen aktivointi) (EUVL C, C/2025/3965, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3965/oj).

([6]) Komission tiedonanto "Vuoden 2026 talouspolitiikan EU-ohjausjakso – kevätpaketti" (COM(2026) 200 final).

([7]) Komission tiedonanto "Ohjeita jäsenvaltioille kansallisen poikkeuslausekkeen soveltamisalan laajentamisesta energiaturvallisuuteen" (EUVL C, C/2026/4514, 18.8.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/4514/oj).

(11) Tämä suositus syrjäyttää suosituksen C/2025/3965 ([8]).

(12) Tällä suosituksella ei muuteta julkisen talouden alijäämän, velan ja nettomenojen määritelmiä eikä niihin liittyviä käsitteitä. Kreikan on määrä koota ja raportoida näitä koskeva data asetuksen (EU) 2024/1263, neuvoston asetuksen (EY) N:o 479/2009 ([9]) ja asetuksen (EU) N:o 549/2013 ([10]) mukaisesti,

SUOSITTAA SEURAAVAA:

1. Kreikka saa vuoteen 2028 asti poiketa neuvoston suosituksessa C/2025/661 ([11]) asetetuista nettomenojen enimmäiskasvuprosenteista ja ylittää ne, kunhan enimmäiskasvuprosentit ylittävät nettomenot eivät ole suuremmat kuin

   i) seuraavien summa:

      a) puolustusmenojen kasvu prosentteina suhteessa BKT:hen vuodesta 2024 (viitevuosi) alkaen;

      b) hyväksyttävien energiaturvallisuutta parantavien toimenpiteiden talousarviokustannukset vuosina 2026–2028 vuotuisen ylärajan ollessa 0,3 prosenttia suhteessa BKT:hen ja kumulatiivisen ylärajan 0,6 prosenttia suhteessa BKT:hen;

   ii) edellyttäen, että poikkeaminen nettomenojen enimmäiskasvuprosenteista on enintään 1,5 prosenttia suhteessa BKT:hen.

2. Kreikka saa vuoden 2028 jälkeisinä vuosina edelleen poiketa neuvoston suosituksessa asetuksen (EU) 2024/1263 17, 19 tai 20 artiklan mukaisesti asetetuista nettomenojen enimmäiskasvuprosenteista ja ylittää ne, kunhan enimmäiskasvuprosentit ylittävät nettomenot liittyvät sellaisiin puolustustarviketoimituksiin, joista on tehty sopimus ennen vuoden 2028 päättymistä, eivätkä ylitä edellä mainittua kokonaisylärajaa.

3. Kuten asetuksen (EU) 2024/1263 22 artiklan 7 kohdassa säädetään, tässä suosituksessa sallituista poikkeamista neuvoston asettamiin nettomenojen enimmäiskasvuprosentteihin nähden ei tehdä debit-kirjausta Kreikan valvontatilille.

4. Lisämenojen oikean kirjaamisen varmistamiseksi Kreikan on määrä sisällyttää data, joka koskee toteutuneiden ja ennakoitujen puolustusmenojen (COFOG-luokka 02), puolustusinvestoinnit (COFOG-luokka 02 P.51) mukaan luettuina, kokonaismäärää sekä mahdollisia SAFE-lainoilla rahoitettavia menoja, jotka eivät sisälly COFOG-02:een,

   a) vuodesta 2021 lukien vuoteen T-1 (vuosi T on kuluva vuosi) komissiolle (Eurostatille) neuvoston asetuksen (EU) N:o 479/2009 mukaisesti toimitettavaan raportointiin;

   b) vuodesta 2021 vuoteen T (kuluva vuosi) asetuksen (EU) 2024/1263 11 artiklan 1 kohdan, 15 artiklan ja 21 artiklan 1 kohdan mukaisesti toimitettaviin kansallisiin keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisiin suunnitelmiin ja vuotuisiin edistymisraportteihin;

   c) vuosien T (kuluva vuosi) ja T+1 osalta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 473/2013 ([12]) mukaisesti toimitettaviin alustaviin talousarviosuunnitelmiin.

([8]) Neuvoston suositus, annettu 8 päivänä heinäkuuta 2025, neuvoston Kreikalle asetuksen (EU) 2024/1263 nojalla asettamista nettomenojen enimmäiskasvuprosenteista poikkeamisen sallimisesta (kansallisen poikkeuslausekkeen aktivointi) (EUVL C, C/2025/3965, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3965/oj).

([9]) Neuvoston asetus (EY) N:o 479/2009, annettu 25 päivänä toukokuuta 2009, Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyn pöytäkirjan soveltamisesta (EUVL L 145, 10.6.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/479/2014-09-01).

([10]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 549/2013, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, Euroopan kansantalouden tilinpito- ja aluetilinpitojärjestelmästä Euroopan unionissa (EUVL L 174, 26.6.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/549/2025-09-01).

([11]) Neuvoston suositus, annettu 21 päivänä tammikuuta 2025, Kreikan kansallisen keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisen suunnitelman hyväksymisestä (EUVL C, C/2025/661, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/661/oj).

([12]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 473/2013, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, rahoitusvakautensa osalta vakavissa vaikeuksissa olevien tai vakavien vaikeuksien uhasta kärsivien euroalueen jäsenvaltioiden talouden ja julkisen talouden valvonnan tiukentamisesta (EUVL L 140, 27.5.2013, s. 1).

5. Oikean kirjaamisen varmistamiseksi Kreikan on määrä ilmoittaa komissiolle tämän suosituksen soveltamiseksi vuosina 2026–2028 toteutettavat konkreettiset energiaturvallisuutta parantavat toimenpiteet. Kun näistä konkreettisista toimenpiteistä ilmoitetaan komissiolle, olisi noudatettava komission toimittamaa raportointimallia, johon sisällytetään tiedot toimenpiteiden toteuttamistilanteesta ja näyttö niiden hyväksyttävyydestä, ja toimenpiteet olisi kvantifioitava läpinäkyvästi ja varovaisesti. Ilmoitus on määrä antaa kahdesti vuodessa, keväällä viimeistään 15 päivänä huhtikuuta ja syksyllä alustavien talousarviosuunnitelmien yhteydessä viimeistään 15 päivänä lokakuuta.

Tämä suositus on osoitettu Helleenien tasavallalle.

Tehty Luxemburgissa 9 päivänä lokakuuta 2026.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

S. HARRIS